

Szkoła Podstawowa nr 2 im. Henryka Sienkiewicza w Murowanej Goślinie
Przedmiotowy System Oceniania
Historia

Elementy Przedmiotowego Systemu Oceniania:

- I. Wymagania edukacyjne.
- II. Obszary i formy aktywności podlegające ocenie.
- III. Sposoby sprawdzania form aktywności:
 - narzędzia
 - kryteria
 - częstotliwość
 - sposoby poprawiania ocen.
- IV. Sposoby gromadzenia i przekazywania informacji rodzicom i uczniom.
- V. Kryteria wystawiania śródrocznej i końcowo rocznej oceny klasyfikacyjnej.
- VI. Dostosowanie PSO z historii do możliwości uczniów ze specjalnymi wymaganiami edukacyjnymi.
- VII. Umowa z uczniami.

I. Wymagania edukacyjne:

Klasa IV

Po zakończeniu realizacji programu uczeń klasy IV powinien umieć:

- zbierać informacje na temat historii swojej rodziny, gromadzić pamiątki rodzinne i opowiadać o nich;
- poznać historię i tradycje swojej okolicy i ludzi dla niej szczególnie zasłużonych; zna lokalne zabytki i opisuje ich dzieje.
- zna symbole narodowe (barwy, godło, hymn państwowy), najważniejsze święta narodowe i państwowe, potrafi wytłumaczyć ich znaczenie;
- zna legendy o początkach państwa polskiego;
- wiąże najważniejsze zabytki i symbole kultury polskiej z właściwymi regionami.
- wyjaśnia, na czym polega praca historyka;
- wskazuje sposoby mierzenia czasu w historii i posługuje się pojęciami chronologicznymi;
- rozpoznaje rodzaje źródeł historycznych;
- odróżnia historię od dziejów legendarnych.

Uczeń sytuuje w czasie i opowiada o:

- 1) księciu Mieszku i czeskiej Dobrawie – chrzcie Polski;
- 2) Bolesławie Chrobrym – pierwszym królu – i zjeździe w Gnieźnie;
- 3) ostatnim z Piastów – Kazimierzem Wielkim;
- 4) królowej Jadwidze, Władysławie Jagielle, Zawiszy Czarnym, unii polsko-litewskiej i zwycięstwie grunwaldzkim;
- 5) Mikołaju Koperniku i krakowskich żakach;

- 6) Janie Zamoyskim – wodzu i mężu stanu;
- 7) bohaterach wojen XVII wieku – przeorze Augustynie Kordeckim, hetmanie Stefanie Czarnieckim i królu Janie III Sobieskim;
- 8) Tadeuszu Kościuszcze i kosynierach spod Raławic;
- 9) Janie Henryku Dąbrowskim i Józefie Wybickim oraz polskim hymnie;
- 10) Romualdzie Traugucie i powstańczym państwie;
- 11) laureatce Nagrody Nobla – Marii Skłodowskiej-Curie;
- 12) Józefie Piłsudskim i jego żołnierzach;
- 13) Eugeniuszu Kwiatkowskim i budowie Gdyni;
- 14) „Zośce”, „Alku”, „Rudym” i „Szarych Szeregach”;
- 15) żołnierzach niezłomnych – Witoldzie Pileckim i Danucie Siedzikównie „Ince”;
- 16) papieżu Janie Pawle II;
- 17) „Solidarności” i jej bohaterach.

Klasa V

Po zakończeniu realizacji programu uczeń klasy V powinien umieć:

- wskazać na mapie obszar zajmowany przez plemiona polskie oraz terytorium państwa Mieszka I,
- wymienić korzyści płynące z przyjęcia przez Polskę chrześcijaństwa,
- scharakteryzować postać św. Wojciecha i wymienić postanowienia zjazdu gnieźnieńskiego,
- wymienić pierwszego króla Polski i wskazać jego osiągnięcia,
- określić rolę Kościoła w średniowieczu,
- omówić cechy budowli romańskich i gotyckich,
- przedstawić życie codzienne mieszkańców miast i wsi/zajęcia, obyczaje, warunki życia w średniowieczu,
- przedstawić prawa i obowiązki władcy,
- opowiedzieć o funkcjonowaniu dworu królewskiego,
- określić miejsca powstawania grodów i miast,
- wymienić funkcje grodu i zajęcia ich mieszkańców,
- wymienić zajęcia zakonników,
- opisać wygląd średniowiecznego miasta,
- opisać wygląd zamku rycerskiego i omówić jego funkcje,
- określić miejsca budowy zamków,
- wskazać etapy w karierze rycerza,
- omówić różnice między miastem i wsią,
- określić przyczyny sprowadzenia krzyżaków do Polski,
- przedstawić zasługi Władysława Łokietka i Kazimierza Wielkiego,
- wyjaśnić przyczyny unii polsko – litewskiej,
- wymienić głównych odkrywców i ich dokonania oraz określić skutki odkryć,
- opisać życie dworskie na Wawelu w okresie panowania Zygmuntów,
- omówić zajęcia szlachty polskiej,
- omawiać zasady sprawowania władzy w Rzeczypospolitej XVI -_XVIII w.,
- posługiwać się taśmą czasu,
- dokonywać obliczeń chronologicznych,
- wymienić twórców renesansu we Włoszech u w Polsce/Michał Anioł, Rafael, Leonardo Da Vinci, Mikołaj Kopernik, Mikołaj Rej, Jan Kochanowski/,
- wyjaśnić pojęcia: renesans i humanizm,
- przedstawiać przemiany gospodarcze i w oświacie w drugiej połowie XVIII w.,
- omawiać próby ratowania Polski w XVIII w.,
- wskazywać na mapie ziemie utracone w wyniku rozbiorów Polski,
- określać przyczyny upadku Rzeczypospolitej w XVIII w.,

Klasa VI

Po zakończeniu realizacji programu uczeń klasy VI powinien:

- znać przyczyny tworzenia Legionów Polskich we Włoszech,
- wyjaśniać charakter powstań narodowych/listopadowe, styczniowe/,
- wymieniać cele walki i wskazywać represje wobec Polaków
- wymieniać przyczyny i formy walki Polaków o zachowanie ziem i języka,
- wymieniać wynalazki i określać ich wpływ na życie codzienne ludzi XIX w.,
- znać cechy architektury i źródła przekazu informacji w XIX i XX w.,
- opowiadać o rozwoju przemysłu na ziemiach polskich,
- opisywać warunki pracy w fabryce w XIX w.
- wskazać przyczyny i skutki I wojny światowej,
- znać okoliczności odzyskania niepodległości w 1918 r.,
- wskazać przyczyny i skutki II wojny światowej,
- wyjaśnić pojęcia dyktatura, wojna totalna,
- wymienić formy prześladowania ludności cywilnej z uwzględnieniem losów ludności żydowskiej
- przedstawić sposoby walki z okupantem,
- opowiadać o PRL
- opisywać powstanie i działalność solidarności
- wyjaśnić, jakie zmiany zaszły w Polsce po 1989 r.
- posługiwać się taśmą czasu,
- dokonywać obliczeń chronologicznych.
-

Klasa VII

Po zakończeniu realizacji programu klasy VII uczeń :

- sytuuje w czasie I, II i III rozbiór Rzeczypospolitej i wskazuje na mapie zmiany terytorialne po każdym rozbiórze;
- przedstawia przyczyny i skutki powstania kościuszkowskiego;
- rozróżnia przyczyny wewnętrzne i zewnętrzne upadku Rzeczypospolitej.
- charakteryzuje zmiany polityczne w Europie w okresie napoleońskim i przemiany społeczno-gospodarcze;
- opisuje okoliczności utworzenia Legionów Polskich oraz omawia ich historię;
- opisuje powstanie Księstwa Warszawskiego, jego ustrój i terytorium;
- przedstawia stosunek Napoleona do sprawy polskiej oraz postawę Polaków wobec Napoleona.
- omawia decyzje kongresu wiedeńskiego w odniesieniu do Europy, w tym do ziem polskich;
- charakteryzuje najważniejsze przejawy rewolucji przemysłowej (wynalazki i ich zastosowania, obszary uprzemysłowienia, zmiany struktur społecznych i warunków życia).
- wskazuje na mapie podział polityczny ziem polskich po kongresie wiedeńskim;
- charakteryzuje okres konstytucyjny Królestwa Polskiego – ustrój, osiągnięcia w gospodarce, kulturze i edukacji;
- przedstawia przyczyny wybuchu powstania listopadowego, charakter zmagania i następstwa powstania dla Polaków w różnych zaborach;
- omawia położenie Polaków w zaborach pruskim i austriackim, na obszarze ziem zabranych oraz w Rzeczypospolitej Krakowskiej;
- charakteryzuje główne nurty oraz postacie Wielkiej Emigracji i ruch spiskowy w kraju.
- wymienia wydarzenia związane z walką z porządkiem wiedeńskim, charakteryzuje przebieg Wiosny Ludów w Europie;
- omawia przyczyny i skutki powstania krakowskiego oraz Wiosny Ludów na ziemiach polskich.
- omawia pośrednie i bezpośrednie przyczyny powstania, w tym „rewolucję moralną” 1861–1862;

- dokonuje charakterystyki działań powstańczych z uwzględnieniem, jeśli to możliwe, przebiegu powstania w swoim regionie;
- omawia uwłaszczenie chłopów w zaborze rosyjskim oraz porównuje z uwłaszczeniem w pozostałych zaborach;
- charakteryzuje formy represji popowstaniowych.
- opisuje sytuację polityczną w Europie w II połowie XIX wieku, w tym procesy zjednoczeniowe Włoch i Niemiec;
- prezentuje przyczyny i skutki wojny secesyjnej w Stanach Zjednoczonych;
- wyjaśnia przyczyny, zasięg i następstwa ekspansji kolonialnej państw europejskich w XIX wieku;
- wymienia nowe idee polityczne i zjawiska kulturowe, w tym początki kultury masowej i przemiany obyczajowe.
- wyjaśnia cele i opisuje metody działań zaborców wobec mieszkańców ziem dawnej Rzeczypospolitej – rusyfikacja, germanizacja (Kulturkampf), autonomia galicyjska;
- opisuje postawy społeczeństwa polskiego w stosunku do zaborców – trójlojalizm, praca organiczna, ruch spółdzielczy;
- opisuje formowanie się nowoczesnej świadomości narodowej Polaków;
- omawia narodziny i pierwsze lata istnienia nowoczesnych ruchów politycznych (socjalizm, ruch ludowy, ruch narodowy);
- wyjaśnia społeczne i narodowe aspekty rewolucji w latach 1905–1907;
- charakteryzuje spór orientacyjny w latach 1908–1914.
- omawia najważniejsze konflikty między mocarstwami europejskimi na przełomie XIX i XX wieku;
- wymienia główne przyczyny wojny – polityczne i gospodarcze, pośrednie i bezpośrednie;
- omawia specyfikę działań wojennych: wojna pozycyjna, manewrowa, działania powietrzne i morskie;
- charakteryzuje postęp techniczny w okresie I wojny światowej;
- opisuje rewolucję i wojnę domową w Rosji
- charakteryzuje stosunek państw zaborczych do sprawy polskiej w przededniu i po wybuchu wojny;
- omawia umiędzynarodowienie sprawy polskiej: akt 5 listopada 1916 r., rola Stanów Zjednoczonych i rewolucji rosyjskich, deklaracja z 3 czerwca 1918 r.;
- ocenia polski wysiłek zbrojny i dyplomatyczny, wymienia prace państwotwórcze podczas wojny.
- opisuje kulturowe i cywilizacyjne następstwa wojny;
- charakteryzuje postanowienia konferencji paryskiej oraz traktatu w Locarno; ocenia funkcjonowanie Ligi Narodów i ład wersalski;
- charakteryzuje oblicza totalitaryzmu (włoskiego faszystów, niemieckiego narodowego socjalizmu, systemu sowieckiego): ideologię i praktykę.
- omawia formowanie się centralnego ośrodka władzy państwowej – od październikowej deklaracji Rady Regencyjnej do „Małej Konstytucji”;
- przedstawia proces wykuwania granic: wersalskie decyzje a fenomen Powstania Wielkopolskiego i powstań śląskich (zachód) – federacyjny dylemat a inkorporacyjny rezultat (wschód);
- opisuje wojnę polsko-bolszewicką i jej skutki (pokój ryski).

II. **Obszary i formy aktywności:**

1. Rozumienie podstawowych pojęć historycznych.
2. Posługiwanie się różnymi źródłami informacji.
3. Posługiwanie się mapą historyczną.
4. Analiza tekstów źródłowych.
5. Czytanie tekstu podręcznika ze zrozumieniem.
6. Wypowiedź ustna i pisemna.
7. Aktywność w czasie lekcji.
8. Aktywność pozalekcyjna – osiągnięcia w konkursach.

III. Sposoby sprawdzania form aktywności:

- sprawdziany – pisemne sprawdzenie wiedzy i umiejętności po zakończonym działcie, kartkówki – z małego zakresu materiału (jednej, dwóch lub trzech lekcji),
- odpowiedź ustna (dwie ostatnie lekcje), praca domowa, aktywność w czasie lekcji,
- prace dodatkowe (kryteria oceny ustala nauczyciel indywidualnie),
- praca na lekcji (samodzielna lub w grupach) – kryteria ustalane do każdego zadania,
- kontrola ćwiczeń / zeszytu przedmiotowego (kl. VII) .

Częstotliwość:

- sprawdziany po ukończonych działach - nie mniej niż dwa w klasie VI i VII w półroczu, w klasie IV i V nie mniej niż jeden,
- kartkówki- w miarę potrzeb.

Sprawdziany oceniane są według następującej skali:

- ocena celująca 96-100%
- bardzo dobra 90-95%
- dobra 70-89%
- dostateczna 50-69%
- dopuszczająca 30-49%
- niedostateczna 0-29%.

Pozostałe prace pisemne (kartkówki, zadania domowe, praca na lekcji) są oceniane według następującej skali:

- celujący 100 %
- bardzo dobra 90-99%
- dobra 70-89%
- dostateczna 50-69%
- dopuszczająca 30-49%
- niedostateczna 0-29%.

Sposoby poprawiania ocen:

- sprawdziany i kartkówki są obowiązkowe, jeżeli z przyczyn losowych (np. choroba) uczeń opuścił sprawdzian lub kartkówkę, musi go (ją) napisać w ciągu dwóch tygodni od powrotu do szkoły na zajęciach dodatkowych przeznaczonych dla ucznia, jeżeli tego nie zrobi, otrzymuje ocenę niedostateczną.
- jeżeli uczeń uzyskał ocenę niedostateczną ze sprawdzianu, to powinien ją poprawić, dopuszczającą, dostateczną ze sprawdzianu może poprawić w terminie ustalonym przez nauczyciela, (w ciągu dwóch tygodni od momentu oddania prac) na zajęciach do dyspozycji ucznia,
- kartkówek nie poprawia się,
- nie przewiduje się na koniec półroczu sprawdzianu z całości materiału dotychczas zrealizowanego,
- jeżeli uczeń otrzymał za I półrocze nauki ocenę niedostateczną, to ma obowiązek uzupełnić wiedzę i umiejętności do końca marca II półroczu.

IV. Sposoby gromadzenia i przekazywania informacji rodzicom i uczniom:

- dziennik elektroniczny.

V. Kryteria wystawiania oceny śródrocznej i rocznej oceny klasyfikacyjnej:

- oceny ze sprawdzianów i kartkówek/ są najważniejsze
- oceny z odpowiedzi ustnych
- oceny z samodzielnej pracy na lekcji
- oceny z zadań domowych, pracy w grupach i aktywności.

- VI. Uczniowie posiadający opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się, uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego oraz orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim są oceniani z uwzględnieniem zaleceń poradni.
- VII. Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się oraz orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego zgodnie z zaleceniami poradni. Nauczyciel może zastosować m.in. sprawdziany o obniżonym stopniu trudności, wydłużony czas pisania, zróżnicowane sposoby oceniania sprawdzianów.
- VIII. Zakres dostosowania wymagań oraz cele do osiągnięcia uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego określa indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny (IPET), uwzględniający zalecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego.
- IX. W stosunku do wszystkich uczniów posiadających dysfunkcję zastosowane zostaną zasady wzmacniania poczucia własnej wartości, bezpieczeństwa, motywowania do pracy i doceniania małych sukcesów.

X. Umowa z uczniami:

- każdy uczeń będzie oceniany zgodnie z zasadą sprawiedliwości,
- formą sprawdzania wiadomości będą sprawdziany, kartkówki oraz wypowiedzi ustne, zadania domowe, praca na lekcji,
- sprawdziany będą zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem,
- jeżeli uczeń z przyczyn losowych opuścił sprawdzian lub kartkówkę, powinien ją napisać w terminie ustalonym przez nauczyciela /2 tygodnie od powrotu do szkoły/, na zajęciach do dyspozycji ucznia
- prace pisemne – sprawdziany i kartkówki - są obowiązkowe,
- oceny ze sprawdzianów, kartkówek są najważniejsze i mają największy wpływ na ocenę półroczną i końcową,
- zgodnie z WSO ocenę niedostateczną, dopuszczającą i dostateczną ze sprawdzianów uczeń poprawia w terminie ustalonym przez nauczyciela,
- nie przewiduje się poprawy kartkówek,
- uczeń ma prawo cztery razy w ciągu półrocza zgłosić fakt nieprzygotowania do lekcji, każde następne skutkuje oceną niedostateczną,
- premiovana będzie aktywność na lekcji /pięć plusów=6/,

System będzie podlegał ewaluacji za pomocą analizy dokumentacji, pomiaru dydaktycznego, ankiet.